

Anmälan om svar på remiss av Förslag till förordning om elstöd till företag

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Regeringskansliet, via Klimat- och näringslivsdepartementet, har den 20 februari 2023 remitterat en promemoria, Förslag till förordning om elstöd till företag, med en kort remisstid till ett antal utvalda organisationer. Stockholms stad är inte en remissinstans, men eftersom frågan är av stor betydelse för staden har ett remissvar ändå lämnats i form av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har initierats och beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser sammantaget att förslaget i nuvarande form bör omarbetas och förtydligas. I väsentliga delar behöver arbetas om avseende elstöd till kommuner och regioner. Det är olämpligt och missvisande att kommuner och regioner ingår i begreppet "företag" eftersom kommunal verksamhet till största del utgörs av välfärdstjänster som inte träffas av EU:s statsstödsreglers begränsningar.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Detta elärende är ett riktigt elände. Regeringens löfte att stödja hushåll genom vinterns ökade elkostnader har redan brutits på ett uppseendeväckande sätt.

Det ärende som nu remitteras visar att det inte är bättre för Stockholms många företagare som kommer få vänta ännu längre på stöd - uppemot två år från det att elen förbrukades. De som har ökade kostnader för gas har överhuvudtaget inte kompenseras. Regeringens senfärdighet har med stor sannolikhet kostat både många företag och många arbetstillfällen.

När det gäller stödet till offentlig välfärdsverksamhet är stödet absurt konstruerat. Ökade kostnader för att exempelvis laga mat i Stockholms stads skolor riskerar

ersättas med i genomsnitt tre (3) öre per kilowattimme medan motsvarande kilowattimme i en mindre kommun ersätts med 50 öre. Regeringen måste snarast ompröva detta system som i grunden drabbar större kommuner genom ett tak för stödet som inte ens behövs införas för kommunal verksamhet.

Konstruktionen innebär dessutom att boende i hyresrätt direkt straffas jämfört med boende i äganderätt eftersom taket innebär ett stöd som på samma sätt begränsar stödet till elförbrukning i en hyresrätt i Stockholm stad till i värsta fall tre öre per kilowattimme medan det för en villaägare uppgår till 50 öre.

Förslaget är fientligt mot Stockholm och stockholmarna men också fientligt mot välfärden och hyresrätten. Ifall regeringen menar allvar med att behandla medborgare lika måste elstödet göras om avseende kommunal verksamhet.

Stockholm den 22 mars 2023

Karin Wanngård

Bilaga

Förslag till förordning om elstöd till företag, dnr KS 2023/302-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Det är bra att regeringen nu fortsätter arbetet med att få ut elstöden till företag, regioner och kommuner. Det är av stor vikt att regeringen lyssnar in den kritik som förekommit då konsekvenserna för kommuner, regioner och inte minst företag har blivit stora. Arbetet med utbetalningen till företagen måste intensifieras och göras skyndsamt. Det är rimligt att regeringen, tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), fortsatt aktivt arbetar tillsammans för att räta ut de frågetecken som uppstått kring det tak i elstödet som drabbar större kommuner. Det är av vikt att stödet kan utgå ifrån en likabehandlingsprincip för alla kommuner, regioner och stadsövergripande koncerner oaktat storlek på kommunen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) med hänvisning till Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Priset på energi har i Sverige och övriga Europa stigit till exceptionellt höga nivåer, främst till följd av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin och därefter den ryska invasionen av Ukraina.

Regeringen aviserade därför i budgetpropositionen för 2023 att ett elstöd, finansierat av så kallade flaskhalsintäkter hos Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät), ska återföras till elkonsumenter. Den 18 augusti 2022 gav regeringen Svenska kraftnät i uppdrag att ansöka om att få använda flaskhalsintäkterna för att finansiera ett elstöd. Den 16 november 2022 godkändes ansökan, men stödet för företag behövde revideras för att försäkra förenlighet med EU:s statsstödsregelverk. Svenska kraftnät omarbetade ansökan för företag och ansökan godkändes av Energimarknadsinspektionen den 11 januari 2023.

Förslagets utformning

För att vara berättigad till elstöd ska företaget ha haft avtal om uttag av el med ett nätföretag per den 17 november 2022. Vidare gäller stödet enbart verksamheter belägna i något av de två sydligaste elområdena (elområde 3 och 4). Stödet ges för el som tagits ut för förbrukning under perioden oktober 2021– september 2022.

Företag måste, till skillnad från konsumenter, ansöka om elstödet. Ansökan om stöd föreslås kunna göras tidigast den 30 maj 2023 och ha kommit in till Skatteverket senast den 25 september 2023.

Regeringen skriver att elstödet lämnas för framtida elkostnader. Beräkningen av stödets storlek utgår dock från mängden el som företaget har tagit ut för förbrukning under perioden oktober 2021– september 2022.

Stöd lämnas med 79 öre per kilowattimme för en uttagspunkt som finns i det sydligaste elområdet (elområde 4), och med 50 öre per kilowattimme för övriga uttagspunkter (elområde 3).

Regeringen uppger att det finns ett tak för stöd, baserat på EU:s statsstödsregelverk, som innebär att ett företag inte kan få stöd över 20 miljoner kronor. Ingår företaget i en koncern kan företagen tillsammans inom koncernen inte få mer än sammanlagt 20 miljoner kronor. Det innebär att företag inom samma koncern behöver ansöka om stöd samordnat hos Skatteverket, som sedan fördelar stödet till företagen efter andel.

I förslaget lyfter regeringen att stödets utformning innebär att vissa företagsstrukturer gynnas medan andra missgynnas, inte minst utifrån organisering i koncern eller inte. Det konstateras, med hänvisning till nämnda statsstödsregler, att detta inte är möjligt att undvika.

Remissammanställningen

Ärendet har initierats och beretts av stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Den kommunala koncernen Stockholms stad har under den aktuella perioden förbrukat cirka 650 miljoner kilowattimmar. Förbrukningen är kopplad till den leverans av välfärd staden inklusive dess bolag levererar till kommunens 985 000 invånare och till andra som tar del av verksamheterna.

Elstöd till kommuner och regioner

Förslaget använder begreppet ”företag” för organisationer som ska kunna söka, och det nämns särskilt att kommuner och regioner ingår i begreppet ”företag”.

Stadsledningskontoret anser att det är olämpligt och missvisande att kommuner och regioner ingår i begreppet ”företag” eftersom kommunal verksamhet till största del utgörs av välfärdstjänster som inte träffas av EU:s statsstödsreglers begränsningar.

Enbart Stockholms stads förvaltningar har förbrukat cirka 160 miljoner kilowattimmar under den aktuella perioden, och då är skolor samt vård- och omsorgsboenden inte inräknade då fastigheterna förvaltas av kommunala bolag.

För kommuner och regioner innebär förslaget att det föreslagna elstödet kommer att fördelas extremt orättvist och ojämnt beroende på en kommuns storlek. Enligt regeringen är syftet med elstödet att det ska ”lämnas för framtida elkostnader” och då är det olyckligt att inte möjligheten att hantera kommuner och regioner i särskild ordning inte tagits till vara. Sveriges kommuner behöver ett anpassat elstöd, inte minst ur ett folkhälsoperspektiv för att värna verksamheten i sim- och idrottsanläggningar, som i Stockholms stads fall konsumerar över 43 miljoner kilowattimmar per år.

Begreppet koncern

Stadsledningskontoret anser att det i förslaget inte är tydligt vad som avses med en koncern. En kommun äger ofta en bolagskoncern, där exempelvis allmännyttiga bostadsbolag ingår. I ett kommunalredovisningsmässigt perspektiv ingår bolagskoncernen i Den kommunala koncernen, som också består av eventuella kommunalförbund och stiftelser. Stadsledningskontoret anser inte att det är rimligt att en kommunal koncern motsvarar den begreppsbeskrivning som i förslaget avser en koncern.

Sammantaget anser stadsledningskontoret att förslaget i nuvarande form bör omarbetas och förtydligas samt att det i väsentliga delar behöver arbetas om avseende elstöd till kommuner och regioner.